

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ

**СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ТА ГУМАНІТАРНИЙ
АСПЕКТИ**

МАТЕРІАЛИ VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**присвяченої пам'яті першого ректора
Національної академії статистики, обліку та аудиту,
доктора економічних наук, професора, заслуженого економіста України**

**Івана Ісаковича
Пилипенка**

Київ, 16 жовтня 2019 р.

УДК: 3:001.2/.3](477)(082)

С 83

Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції. Київ: «Інформаційно-аналітичне агентство», 2019. 575 с.

ISBN 978-617-571-171-2

Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції містять тези доповідей, повідомлень та виступів її учасників, у яких викладено наукові результати аналітичного осмислення сутності сучасних проблем модернізації соціально-економічного, гуманітарного, освітнього, наукового простору та перспектив розвитку України.

Для наукових, науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів та студентів економічних та соціально-гуманітарних спеціальностей.

Адреса оргкомітету конференції:
Україна, 04107, м. Київ, вул. Підгірна, 1;
тел.: (044)486-15-12; (044)486-13-10
e-mail: finconference2019@ukr.net

Матеріали друкуються в авторській редакції.
Відповідальність за зміст представлених матеріалів несуть автори.

УДК: 3:001.2/.3](477)(082)

ISBN 978-617-571-171-2

Редакційна колегія

Голова редакційної колегії:

Момотюк Л. Є. – д. е. н., професор, проректор з науково-педагогічної та виховної роботи Національної академії статистики, обліку та аудиту.

Заступник голови:

Бондарук Т. Г. – д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національної академії статистики, обліку та аудиту.

Члени редакційної колегії:

Пархоменко В. В. – к. е. н., доцент, декан фінансово-економічного факультету Національної академії статистики, обліку та аудиту.

Гаврилюк Т. В. – д. філос. н., доцент, завідувач кафедри філософії та соціально-гуманітарних дисциплін Національної академії статистики, обліку та аудиту.

Мельничук Н. Ю. – д. е. н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національної академії статистики, обліку та аудиту.

Мотузка О. М. – к. е. н., доцент кафедри економіки та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, завідувач редакційно-видавничого відділу Національної академії статистики, обліку та аудиту.

Горобець О. О. – в. о. директора бібліотеки, заступник завідувача редакційно-видавничого відділу Національної академії статистики, обліку та аудиту.

Чебанова В. Г. – літературний редактор редакційно-видавничого відділу Національної академії статистики, обліку та аудиту.

Відповідальний секретар редакційної колегії:

Мельничук І. О. – старший викладач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національної академії статистики, обліку та аудиту.

<i>Дзюбенко А. А.</i> Окремі теоретичні та практичні засади формування місцевих бюджетів в Україні	370
<i>Долюк А. В.</i> Ринок хліба та хлібобулочних виробів в Україні: перспективи і тенденції	373
<i>Жукович І. А.</i> Методика оцінювання ефективності діяльності наукових установ НАН України: основні принципи, показники та підходи	377
<i>Забара Д. С.</i> Класифікаційні ознаки заощаджень та фактори впливу на їх формування	381
<i>Завгородня М. Ю.</i> Напрями підвищення конкурентоспроможності легкої промисловості України	383
<i>Зайченко В. В.</i> Теоретико-методичні положення формування ефективної державної політики забезпечення технологічної конкурентоспроможності національної економіки	387
<i>Залюбовська С. С.</i> Механізм формування фондового ринку в Україні	389
<i>Зимовець Є. Ю.</i> Удосконалення фінансового забезпечення діяльності підприємств	392
<i>Ігнатенко Т. С.</i> Трансформація функцій та якостей середнього класу під впливом змін ..	396
<i>Іскра С. В., Кушнір Є. О.</i> Питання розвитку внутрішнього аудиту в державному секторі як форми контролю на упередження ризиків	398
<i>Іщук С. О.</i> Проблеми економіки України та механізми забезпечення її розвитку ...	400
<i>Козлов В. В., Томашевська Т. В., Кузнєцов М. І.</i> Використання систем підтримки прийняття рішень у фінансовому управлінні	404
<i>Купчак П. М.</i> Посилення європейського вектору міжнародної торгівлі для української промисловості	409
<i>Куцик П. О.</i> Корпоративно-інтеграційна модель організації конкурентоспроможного господарства сільських територій в Україні ...	414
<i>Маметдурдієв М.</i> Організація статистичного дослідження торгівлі	419
<i>Манууров І. Г.</i> Статистичне оцінювання інклюзивного зростання у форматі Data-Driven Economy	421
<i>Нипка Т. В.</i> Фактори впливу на міжнародну конкурентоспроможність підприємства	426

увагу, що в першу чергу, ці негативні процеси є результатом не підготовленого ані інституційно, ані організаційно, різкого переходу від моделі планового управління економікою до надто ліберальної системи управління, в результаті чого була ліквідована система стратегічного планування розвитку країни. У зв'язку з цим була суттєво послаблена роль усвідомленого та науково обґрунтованого державного впливу на формування основних показників, що характеризують розвиток економіки України.

При цьому наголошується, що одним із найважливіших напрямків виправлення ситуації є розроблення та реалізація заходів із запровадження в практику роботи органів державного управління новітніх принципів «data-driven economy», які не лише характеризують специфіку сучасного етапу розвитку глобалізованої економіки світу, але й вимагають від урядів використання більш дієвих методів регулювання економіки.

Список використаних джерел

1. Макроекономічна статистика: підруч. для вищ. навч. закл. Т. 1. / Манцуров І. Г, Єріна А.М., Мазуренко О.К. та ін.: за ред. д-ра екон. наук, проф. І.Г.Манцурова. Київ: КНЕУ, 2013.325 с.
2. Манцуров І. Г. Інституційне планування в системі державного регулювання економіки: монографія. Київ: НДЕІ, 2014. 457 с.
3. Стиглиц Дж. Ю. Экономика государственного сектора. Пер. с англ. Москва: МГУ, ИНФРА, 1997. 639 с.
4. New Approaches to Economic Challenges - A Framework Paper, OECD, Paris, May 2012.
5. New Approaches to Economic Challenges: A sustainable and inclusive growth agenda. OECD Yearbook 2015. URL: www.oecd.org/naec .
6. National Accounts Statistics: Main Aggregates and Detailed Tables, 2015. Part IV.U.N., N.Y., 2016.
7. The Inclusive Development Index 2018. Summary and Data Highlights. World Economic Forum. Geneva, Switzerland. P.14.

Нипка Тетяна Валентинівна,

студентка;

науковий керівник:

Ящук Тетяна Анатоліївна,

кандидат економічних наук,

кафедра маркетингу, менеджменту та управління бізнесом,

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА МІЖНАРОДНУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасні тенденції та проблеми глобалізації потребують пошуку нових способів підвищення конкурентоспроможності, а саме стимулювання діяльності підприємництва та створення інновацій. Процес глобалізації, створення Всесвітньої

організації торгівлі, швидкий та фундаментальний технологічний прогрес, нові розробки інформаційних технологій – це виклики, що стоять перед бізнесом та галузями у торгівлі та економічній діяльності. Їх виживання залежить від прийняття правильних і своєчасних рішень перед цими змінами. Тим часом процес глобалізації та розширення споживчого ринку, а також збільшення кількості конкурентів і ступінь конкуренції призвели до важливості таких понять, як конкурентоспроможність. Як наслідок, компанії, галузі та власне країни намагаються визначити фактори, що впливають на конкурентоспроможність, та посилити їх для поліпшення їх конкурентоспроможності.

Підприємства, які прагнуть залишатися конкурентоспроможними, повинні створювати та розвивати відповідні якості, такі як унікальність їх виробництва. Дійсно, перспектива підприємств і в цілому держави залежить від здатності підприємств сприймати і належним чином керувати факторами конкурентоспроможності. Отже, важливо проаналізувати основні фактори конкурентоспроможності на різних рівнях управління підприємством, і зокрема на рівні підприємства.

Конкурентоспроможність являє собою показник ефективності функціонування національної економіки, галузі та підприємства, оскільки від досягнутого рівня конкурентоспроможності вирішальною мірою залежать можливості їх виживання і розвитку. Конкурентоспроможність підприємств також розуміється як:

- процес, за якого гравці ринку, які намагаються реалізувати свої інтереси, намагаються запропонувати кращі ціну, якість або інші цінові та нецінові характеристики;

- потенціал підприємства для сталого розвитку в довгостроковій перспективі та тенденція до збереження та розширення своєї частки ринку;

- відносна здатність застосовувати власну систему цілей, намірів чи цінностей;

- здатність підприємства підвищити свою внутрішню операційну ефективність шляхом зміцнення та покращення свого ринкового становища;

- можливість проектувати, виготовляти та реалізовувати товари, ціна яких, якість та інші сильні сторони привабливіші за відповідні характеристики товарів, пропонувані конкурентами;

- можливість виграти та/або зберегти конкурентну перевагу [1, с.26].

Отже, конкурентоспроможність підприємства можна розглядати як багатовимірну концепцію, для вимірювання якої використовуються змінна адаптивності (тобто здатність організації реагувати на зміни зовнішнього середовища), конкурентних переваг і результатів економічної діяльності підприємства відносно основних конкурентів.

Конкуренція підприємств на міжнародному ринку відбувається через конкуренцію їх товарів, тому найважливішим фактором конкурентоспроможності підприємства є його виробничий та науковий потенціал, який характеризується такими показниками:

- здатність розвивати та освоювати виробництво нової продукції в найкоротші терміни, швидко впровадження технологічних та організаційних нововведень;

- виробничо-технічна система, яка забезпечує низькі виробничі витрати, високу якість продукції, підвищення продуктивності праці та належне використання основного капіталу;

- організація системи виробництва та управління, що відповідає характеристикам матеріально-технічної бази підприємства, і здатність швидко реагувати на зміни ринкових умов, визначених конкуренцією;

- раціонально організована маркетингова діяльність, гнучка та кваліфікована система продажів та обслуговування споживачів, розвинена та ефективна мережа збуту;

- кваліфікована робоча сила та здатність її поповнювати, керівний персонал, який здатний керувати підприємством в конкурентному середовищі;

- доступ до капіталу та стійкої фінансової системи [2, с.125].

На сучасному етапі розвитку важливим фактором конкурентоспроможності підприємства є його цінність, яка значною мірою характеризує його інвестиційну привабливість та стабільність його фінансового становища.

Найбільш розповсюдженою класифікацією факторів, що впливають на конкурентоспроможність є класифікація з позиції приналежності до підприємства на внутрішні та зовнішні.

Зовнішні фактори – це фактори, вплив на які з боку підприємства неможливий або обмежений. До них можна віднести:

- загальнополітичну ситуацію в країні;

- зовнішньополітичні й економічні зв'язки з іншими державами;

- експортно-імпортні відносини держави;

- наявність конкурентів у даній галузі, сфері діяльності;

- раціональне розміщення продуктивних сил;

- наявність (або відсутність) джерел сировини в країні;

- загальний рівень техніки і технології в країні;

- ступінь і випереджальний темп розвитку фундаментальних і прикладних досліджень;

- розвиток спеціалізації і концентрації виробництва;

- існуючу систему управління промисловістю;

- цивільне і трудове законодавство;

- наявність (або відсутність) антимонопольного законодавства;

Внутрішні фактори – це фактори, вплив яких на конкурентоспроможність цілком або частково залежить від самого підприємства. До них відносять:

- системи і методи управління фірмою;

- рівень техніки і технології на підприємстві;

- маркетингове забезпечення;

- система розроблення і впровадження нововведень;

- рівень організації виробництва;

- система планування;

- система економічного стимулювання;

- соціальні, психологічні, екологічні й інші фактори.

Слід зазначити, що між внутрішніми та зовнішніми факторами існує тісний взаємозв'язок, але внутрішні фактори визначають насамперед

конкурентоспроможність підприємства, а зовнішні – його конкурентостійкість [3, с.12].

Організаційні заходи, спрямовані на підвищення конкурентоспроможності підприємства на міжнародному ринку, включають:

- збільшення технічних, економічних та показників якості, що забезпечують пріоритетність продукції компанії на ринку;
- зміна якості товару та його техніко-економічних параметрів з метою врахування вимог замовника та його конкретних запитів, посилення уваги до надійності товару;
- визначення переваг та недоліків аналогічних продуктів, вироблених конкурентами, та належне використання цих результатів у компанії;
- вивчення діяльності конкурентів щодо вдосконалення подібних товарів та розробка заходів, що даватимуть перевагу товару порівняно з конкурентами;
- виявлення можливих модифікацій виробу шляхом поліпшення якісних характеристик, таких як довговічність, надійність, ефективність в експлуатації, вдосконалення зовнішнього вигляду (дизайну);
- визначення та використання цінових факторів для підвищення конкурентоспроможності продукції, у тому числі тих, що використовуються конкурентами (знижки на ціни, умови та обсяг гарантій);
- пошук та використання можливих пріоритетних областей для застосування продуктів, особливо нових;
- вплив безпосередньо на споживача шляхом штучного обмеження виходу на ринок нових, більш прогресивних товарів, проведення активних рекламних заходів, надання готівкової або товарної позики [4, с.36].

Отже, щоб бути успішним на міжнародному ринку, підприємство повинно ефективно використовувати фінансові, матеріальні та людські ресурси, продовжувати розвиватися і адаптуватися до постійної конкуренції на ринку. Конкурентоспроможність – це не тільки економічне явище, але і процес пошуку нововведень і інновацій, що дозволяють удосконалювати не лише сам продукт, але і його виробництво і розподіл.

Список використаних джерел

1. Гетьман О. О., Шаповал В. М. Економічна діагностика: навчальний посіб. для студентів вищих навчальних закладів. К: Цент навчальної літератури, 2007. 307 с.
2. Дикань В. Л., Боровик Ю. Т., Полякова О. М., Уткіна Ю. М. Забезпечення конкурентоспроможності підприємств: підруч.. Харків: УкрДАЗТ, 2010. 420 с.
3. Дикань В. Л., Зубенко В. О., Толстова А. В. Економічна діагностика: конспект лекцій. Харків: УкрДАЗТ, 2010. Ч. 2. 42 с.
4. Должанський І. З. Конкурентоспроможність підприємства: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 384 с.